

at de regeringsrepræsentanter, der har været i udvalget, har været skeptiske over for det. Det ved jeg ikke, men jo mere man kredser om det i debatten i dag, jo mere kan man da i hvert fald få det indtryk, at der er ministerier, som indædt kæmper imod den øgede offentlighed, og det må jo være Forsvarsministeriet og Udenrigsministeriet.

Og i den forbindelse gik jeg lidt tilbage i arkiverne i forbindelse med Poul Brink-sagen. Der findes jo dokumentation for, at man i forbindelse med den sag fra Udenrigsministeriets side gik ind og sendte en hel arkivenhed over i Rigsarkivet for at undgå at komme til at tage stilling ud fra lov om offentlighed i forvaltningen.

Der vil jeg godt spørge ministeren, om ikke det problem bliver mere aktuelt, især hvis man ikke vil ændre 30-års-fristen. Vi skulle jo nødig have sådan en situation, at ministerier, der ikke bryder sig om, at de begynder at nærme sig fristen, indleverer store mængder papirer, som så kommer ind bag i køen, og som så ikke længere er omfattet af offentlighedsloven, således at dette her bliver brugt som redskab til, at f.eks. papirer, der vedrører dansk atompolitik i perioden fra, skal vi sige 1968 eller 1967 til 1972, ryger hen på en eller anden venteliste, hvor de hverken er tilgængelige efter arkivloven eller efter offentlighedsloven. Den risiko kunne jeg i hvert fald godt se i det.

I Poul Brink-sagen skete der jo i øvrigt det, at Udenrigsministeriet gik ind og tog dokumenter tilbage, som det engang havde overleveret til Rigsarkivet. Og sagen belyser efter min mening, at der i Udenrigsministeriet er en indædt modvilje imod en øget tilgængelighed. Og det, der bare bekymrer mig, er, hvis regeringen som helhed og Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre ligger under for det pres fra ministeriet.

Der vil være to punkter, som Enhedslisten vil koncentrere sig om at prøve at opnå resultater på. Det ene er naturligvis dette med tidsfristen. Det har jeg været inde på. Det andet er klageadgangen. Jeg synes ikke, det kan være rigtigt, at man har et system, hvor de, som afgør arkivadgangen, også er klagemyndighed og bedømmer klager over sig selv, så der rent faktisk ikke er noget objektivt organ, som man kan klage til.

Så har man nævnt noget med nogle habilitetsproblemer. Det forstår jeg ganske enkelt ikke, fordi hvis der var nogle i et klageorgan, som skulle være inhabile, så må de jo træde ud af sagens behandling. Så jeg vil godt bede ministeren belyse, hvorfor der skulle kunne opstå særlige habilitetsproblemer i denne anledning.

Men vi vil altså foreslå regeringen, at der bliver en klageinstans, og det er muligt, at det, fru Margrete Auken var inde på med den amerikanske model – hvor man jo har et klageorgan, som er uafhængigt af den myndighed, der nægter arkivadgangen, og hvor man skal give begrundelser for afslag, som så kan efterprøves hos klagemyndigheden – kunne tjene som udgangspunkt.

Men jeg vil sige, at hvis vi kan opnå resultater på disse her to punkter, så vil Enhedslisten da absolut være tilbøjelig til at gå meget positivt ind i arbejdet. Vi vil også stille en række ændringsforslag, hvis vi ikke kan opnå det i fællesskab med regeringen og andre partier, men i første omgang imødeser jeg ministerens svar på de spørgsmål, som jeg har stillet her i debatten.

(Kort bemærkning).

Poul Qvist Jørgensen (S):

Nu skal jeg jo passe på, at jeg ikke sådan begynder at gøre mig alt for klog på spørgsmål, som hr. Keld Albrechtsen fornuftigvis retter til ministeren, og som jeg går ud fra bliver gentaget, sådan at vi får dem frem i udvalget. Men jeg kan dog ikke nære mig for at sige, at sådan som jeg husker det, så vil de – hvad skal vi kalde det? – beskrevne forhold omkring Brinksagen faktisk ikke kunne finde sted længere. Men som sagt, lad os få det kigget helt nøje efter i udvalget. Det tror jeg vi alle sammen er bedst tjent med.

En af de ting, som jeg kunne ønske mig at få frem i forbindelse med udvalgsarbejdet, er et forsøg på at skematisere og også at beskrive lidt om, hvordan arkivlovene har udviklet sig, og hvordan de er i øjeblikket i sammenlignelige lande, først og fremmest inden for NATO-området. Men efter at have set på det skema, som jeg har haft lejlighed til at kigge på, synes jeg egentlig, at min konklusion gik hen og blev, at det så ud til, at jo mere liberal lovgivning man har, jo mere bruger man fjumrevand, og det er jeg ikke sikker på er ønskværdigt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil bare gøre hr. Poul Qvist Jørgensen opmærksom på, at det hændelsesforløb, der var i Poul Brink-sagen, ville rent faktisk, som jeg har opfattet paragrafferne i lovforslaget, kunne finde sted igen, for der var netop tale om en screening, hvor man tog stilling til enkelte dokumenter. Man tog også dokumenter tilbage, som man tidligere havde udleveret, og der var